

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNIJENJA: Stavovi građana o članstvu u Evropskoj uniji i procesu integracija u EU

Izvještaj

April/travanj 2017.

METODOLOGIJA

Prikupljanje podataka	28. mart - 10. april
Metoda	Kvantitativno istraživanje CATI metodom (kompjuterski potpomognuto telefonsko anketiranje)
Populacija	Stanovnici BiH starosti 18 i više godina
Uzorak	Slučajni, trostruko-stratificirani uzorak domaćinstava, reprezentativan za područje BiH
Okvir uzorka	Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH, 2013. godina
Veličina uzorka	N=1.200
Greška uzorka	+/- 2,8% na cijelom uzorku

METODOLOGIJA

GEOGRAFSKA DISTRIBUCIJA UZORKA

Entiteti	Kantoni/Geografske Regije	Procentualna zastupljenost	Broj anketa
Federacija BiH	Unsko-sanski kanton	12,0%	90
	Posavski kanton	2,1%	16
	Tuzlanski kanton	20,2%	151
	Zeničko-dobojski kanton	16,0%	120
	Bosansko-podrinjski kanton	0,9%	7
	Srednje-bosanski kanton	11,2%	84
	Hercegovačko-neretvanski kanton	10,3%	77
	Zapadno-hercegovački kanton	4,3%	32
	Kanton Sarajevo	18,9%	141
	Kanton 10	4,0%	30
	UKUPNO	62,3%	748
Republika Srpska	Banjalučka regija	44,3%	188
	Dobojska regija	18,9%	80
	Bijeljinska regija	11,1%	47
	Vlasienska regija	10,6%	45
	Sarajevsko-romanijska regija	5,9%	25
	Fočanska regija	3,8%	16
	Trebinjska regija	5,4%	23
	UKUPNO	35,3%	424
Distrikt Brčko		2,4%	28
UKUPNO		100,0%	1.200

NAPOMENE :

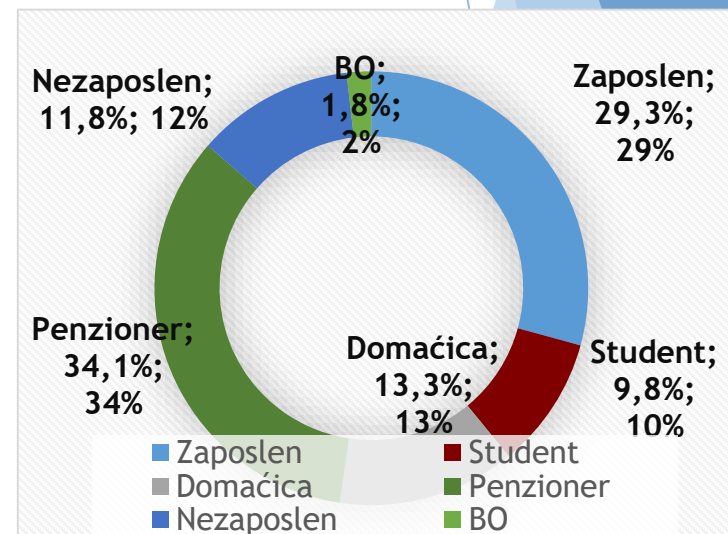
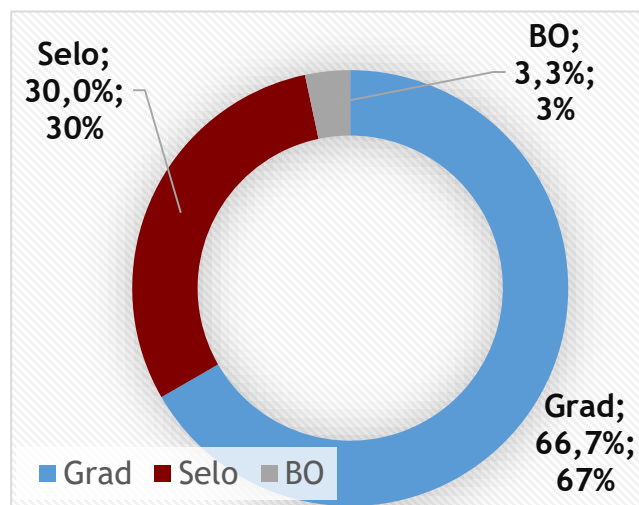
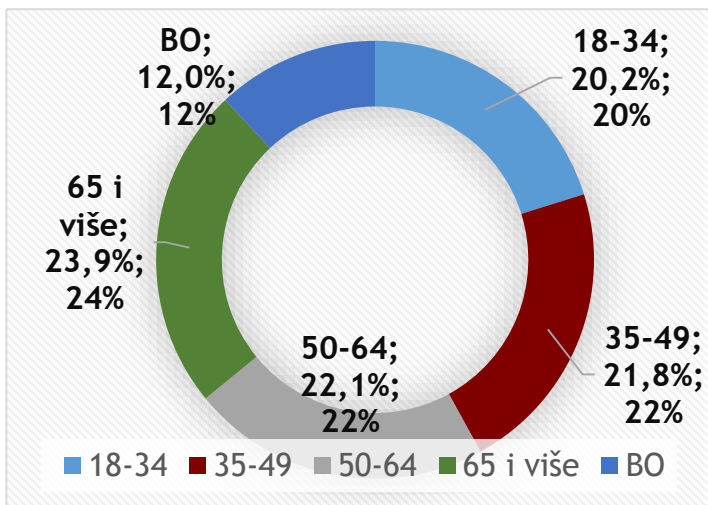
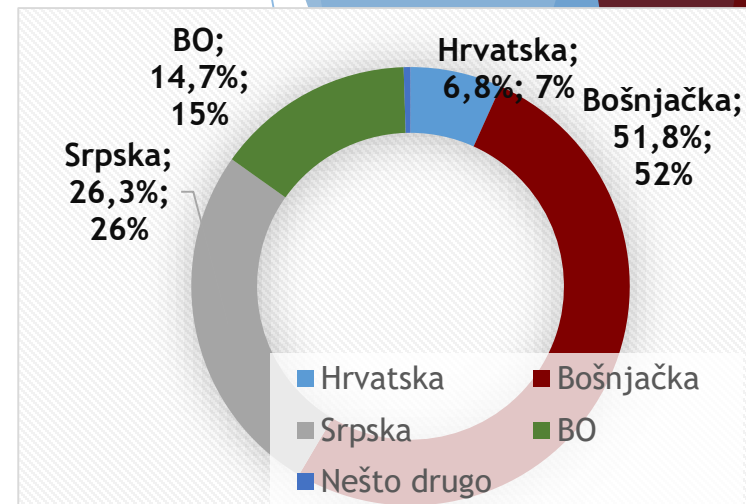
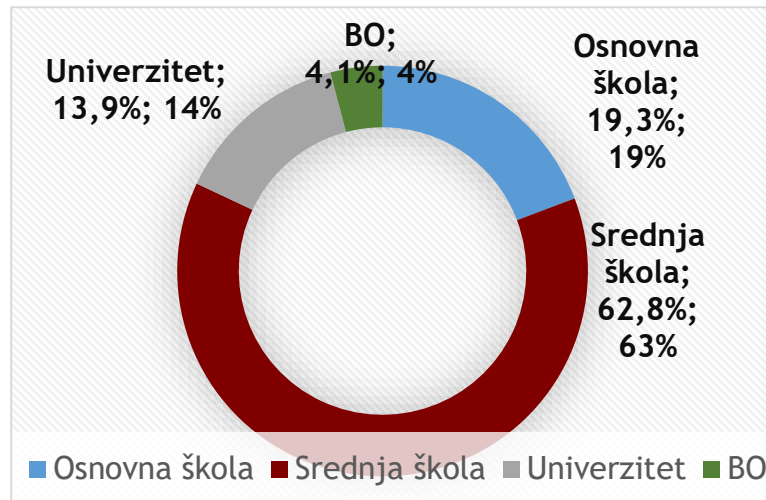
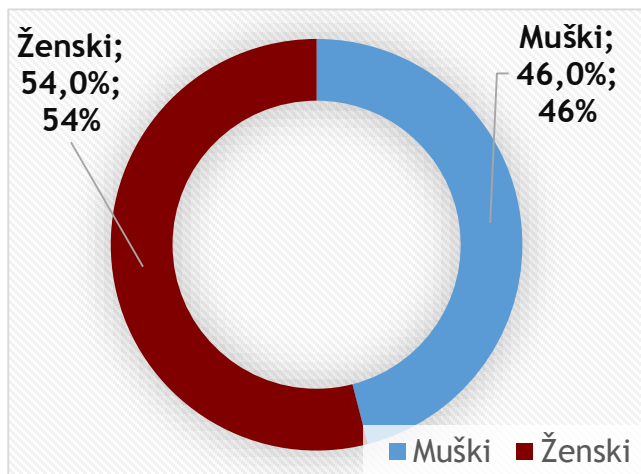
- Za statistički značajnu razliku u rezultatima uzimana je ona na nivou $\leq 0,05$, što znači da se sa 95% sigurnosti može tvrditi da je ona rezultat djelovanja sistematskog faktora, tj. da postoji 5% ili manje šansi da je dobivena slučajno.
- Tamo gdje razlike nisu komentarisane, to znači da one nisu statistički značajne.

Socio-demografske karakteristike uzorka

N=1.200

BO=Bez odgovora

GLAVNI NALAZI

- Sedam od deset građana glasalo bi **za ulazak BiH u EU (69,2%)**. Podrška je značajno niža u RS nego u FBiH. U odnosu na predhodne dvije godine smanjen je procent građana koji bi dali glas za ulazak BiH u EU, a porastao je procent onih koji ne bi uopšte izašli na referendum.
- Građani iz svih dijelova BiH iz istih razloga podržavaju i ne podržavaju ulazak BiH u EU. Najčešći razlog za **podršku** je vjerovanje da će rezultat biti **uređenija država i društvo (37,5%)**, a slijede sloboda kretanja ljudi, robe i kapitala i stvaranje većeg broja kvalitetnijih radnih mjesta. **Strah od povećanja troškova života i poreza (55,4%)** predstavlja ubjedljivo najčešći razlog za protivljenje članstvu u EU.
- **Borba protiv korupcije (33,7%)** i **reforma javne uprave (22,3%)** najznačajnije su **reforme** za građane BiH. Usklađivanje obrazovanja sa tržištem rada značajnije je u FBiH nego u RS.
- Građani **zdravstvo (27,3%)** i **putnu infrastrukturu (12,4%)** vide kao oblasti u kojima je postignut **najveći napredak** uslijed napredovanja BiH u procesu evropskih integracija. 36% ispitanika ne zna ili ne želi odgovoriti na ovo pitanje.
- Najveći dio građana smatra da **BiH trenutno pregovara o članstvu u EU (45,3%)**. Slijede oni koji navode da je BiH podnijela zahtjev za članstvo. Samo 6,5% ispitanih zna da BiH odgovara na upitnik Evropske komisije i oni su zastupljeniji u FBiH nego u RS.

- Nešto više od četvrtine građana BiH je **čulo za DEI (26,6%)**. Upoznatost je veća u FBiH nego u RS. U odnosu na prethodnu godinu došlo je do smanjenja prepoznatljivosti Direkcije među građanima za 16,2%, tako da su rezultati iz 2017. godine sličniji onima iz 2015.
- Građani koji su čuli za DEI, najčešće smatraju da je njena uloga **zastupanje interesa BiH u institucijama EU (32,3%)**. Ovo mišljenje je zastupljenije u RS nego u FBiH.
- Građane koji su zainteresovani za teme u vezi sa pretpristupnom pomoći EU, najčešće zanimaju **moćnosti korištenja finansijske pomoći EU (12,5%)** (za šta je najveći interes u Distriktu Brčko, a najmanji u RS) i **prednosti integracije u EU (10,9%)**. Dvije trećine građana BiH **nije željelo reći** koje ih teme u vezi sa procesom evropskih integracija u medijima interesuju.
- Dominantan izvor informacija o evropskim integracijama je **televizija (84,9%)**, uz koju se, kao drugi dopunski medij, najčešće koristi **radio (39,2%)**. Internet kao **prvi izvor informisanja** o ovim temama zastupljeniji je u FBiH nego u RS, u kojoj se kao drugi izvor, češće nego u FBiH, koristi štampa.

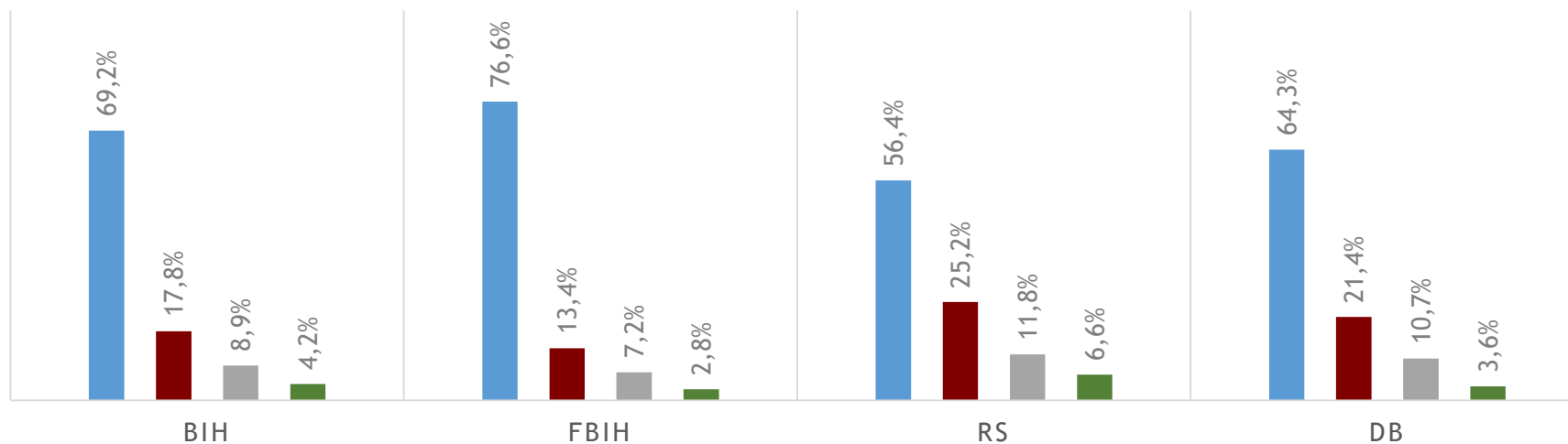
- Građani BiH su najčešće **slabo informisani (62,4%)** o **pretpristupnoj pomoći EU**. Nastavljen je trend smanjenja procenta građana koji uopće nisu informisani o pretpristupnoj pomoći EU. Ali su smanjeni i procenti onih koji su prilično i veoma dobro informisani o ovoj temi, tako da je, u odnosu na prethodne godine, porasla zastupljenost slabo informisanih.
- Kada je u pitanju finansijska pomoć EU, građani BiH su **najčešće zainteresovani za pravila finansiranja (27,9%)**, a ovaj interes je nešto veći u RS nego u FBiH. Slijede konkretni projekti u BiH koji su finansirani sredstvima EU za šta se više interesuju građani FBiH nego RS; te iznosi utrošenih sredstava i statusi projekata.
- Za razliku od prethodnih godina, sada najveći dio građana smatra da **evropski put BiH ima alternativu (52,5%)**. Ovo mišljenje značajno češće zastupaju građani DB i FBiH, nego građani RS.

NALAZI ISTRAŽIVANJA 2017.

1. Ako bi sutra bio referendum za članstvo u EU s pitanjem „Da li podržavate ulazak Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju?“, kako biste glasali?

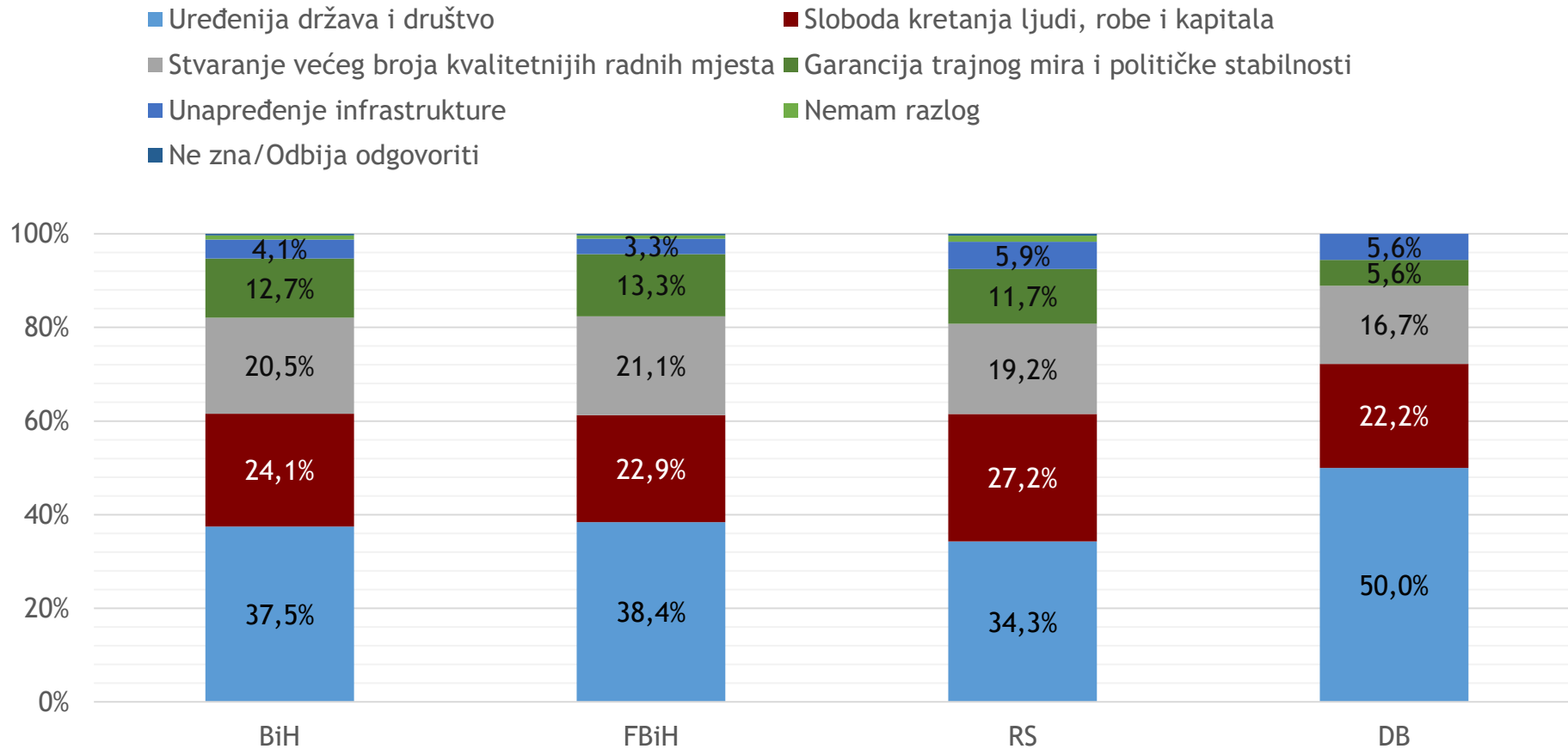
$n_{\text{BiH}}=1.200$, $n_{\text{FBiH}}=748$, $n_{\text{RS}}=424$, $n_{\text{DB}}=28$

■ Da ■ Ne ■ Ne bih glasao/glasala ■ Ne zna/Ne želi odgovoriti

Sedam od deset građana glasalo bi za ulazak BiH u EU. Podrška je značajno niža u RS nego u FBiH.

2a. Zašto podržavate ulazak Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju?

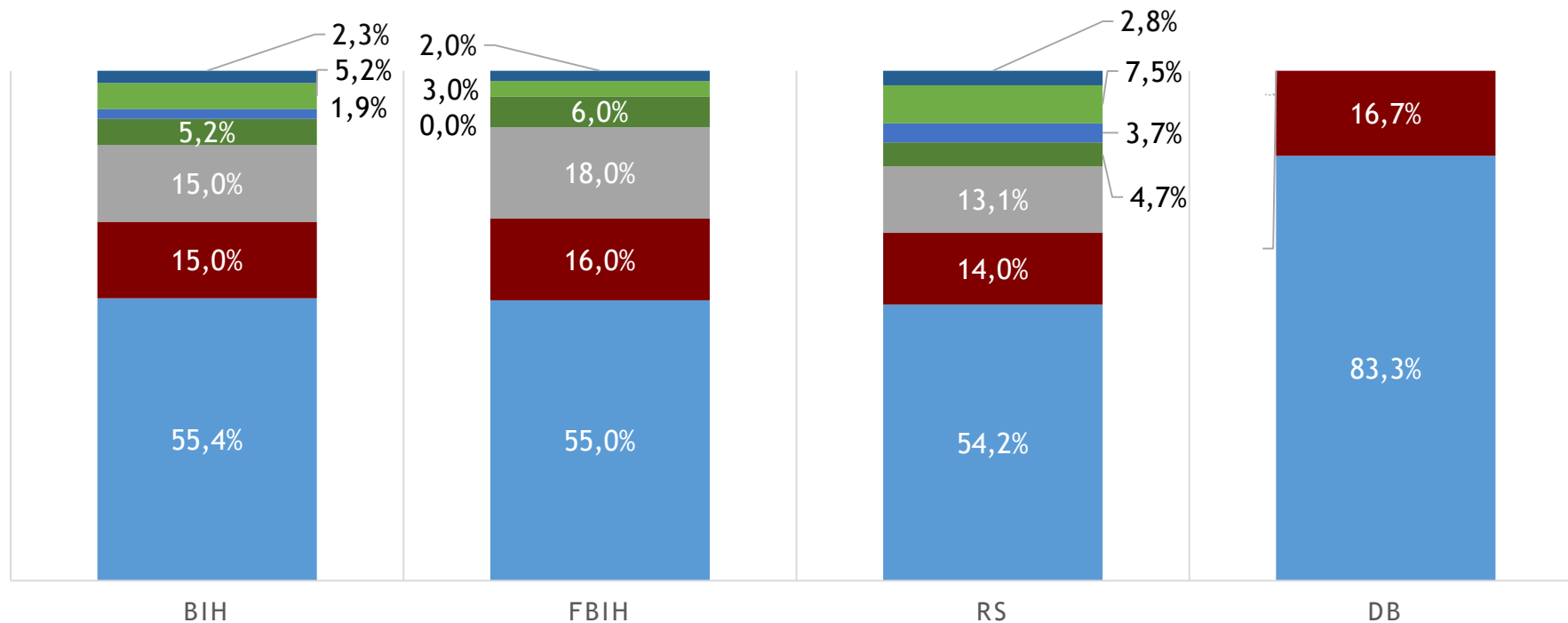

$n_{BiH}=830$, $n_{FBiH}=573$, $n_{RS}=239$, $n_{DB}=18$

Građani iz svih dijelova BiH podržavaju ulazak BiH u EU iz istih razloga. Najčešće jer vjeruju da će to rezultirati **uređenijom državom i društvom.**

2b. Zašto ne podržavate ulazak Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju?

- Veći troškovi života i poreza
- Djelimični gubitak suvereniteta
- Nešto drugo
- Povećana birokratija
- Gubitak raznolikosti kultura
- Nemam razlog

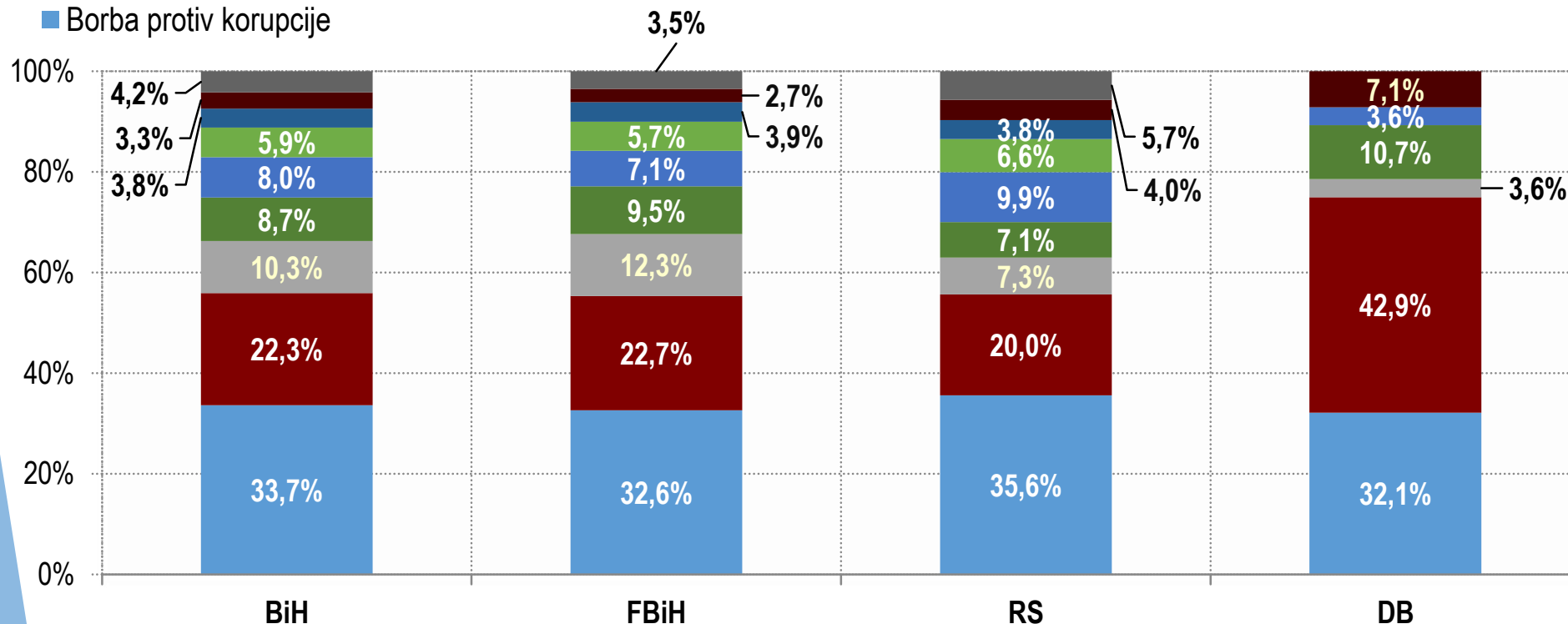
$N_{\text{BiH}}=213, n_{\text{FBiH}}=100, n_{\text{RS}}=107, n_{\text{DB}}=6$

Nema značajnih razlika ni u razlozima zbog kojih građani iz svih dijelova BiH ne podržavaju ulazak BiH u EU. Ubjedljivo najčešći razlog predstavlja **strah od povećanja troškova života i poreza**.

3. Koja je od sljedećih reformi prema Vašem mišljenju najznačajnija, odnosno neophodna za unapređenje svakodnevnog života građana BiH?

- Ne zna/Ne želi odgovoriti
- Reforma socijalnog sistema
- Reforma pravosuđa
- Usklađivanje obrazovanja s tržištem rada
- Borba protiv korupcije
- Ni jedna
- Smanjenje poreskih opterećenja na rad i uklanjanje prepreka
- Poboljšanje putne infrastrukture
- Reforma javne uprave

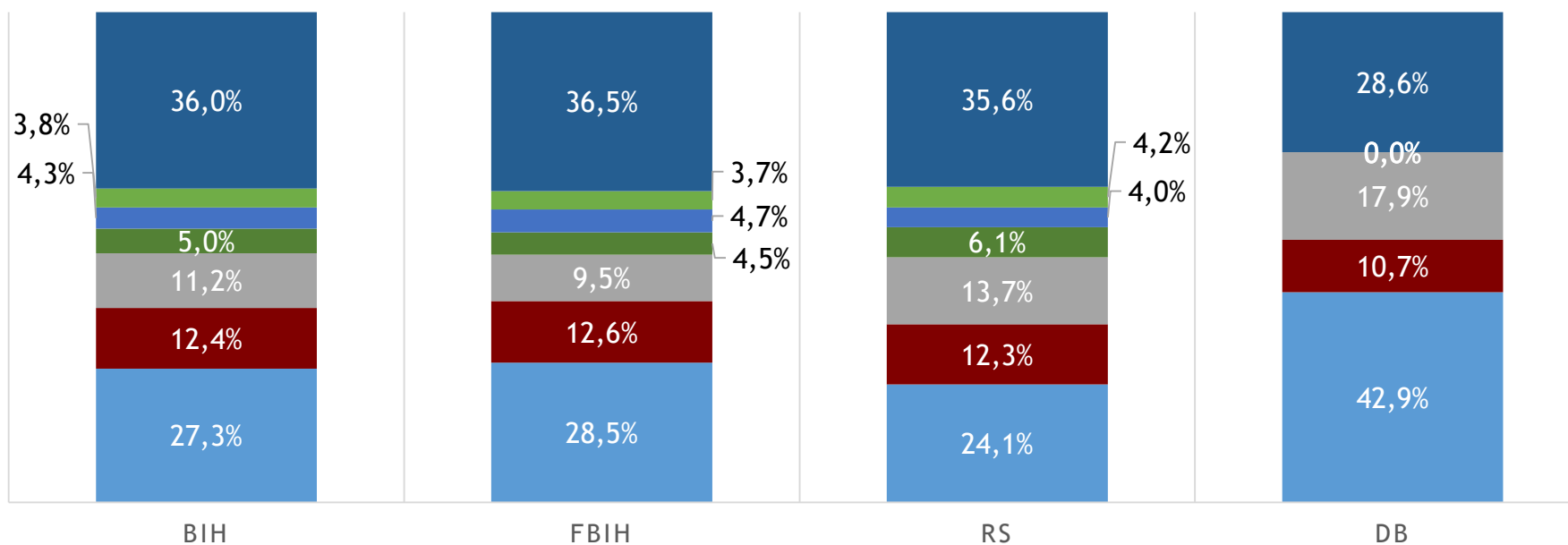

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

Građani BiH najčešće smatraju da su **borba protiv korupcije**, te **reforma javne uprave** najznačajnije reforme koje je neophodno provesti da bi se unaprijedio njihov svakodnevni život.

4. U kojim je oblastima, po Vašem mišljenju, u posljednje dvije godine došlo do najvećeg napretka u Bosni i Hercegovini kao rezultat napretka u procesu evropskih integracija?

- U zdravstvu
- U zaštiti okoliša
- U pravosuđu
- Ne zna/Odbija odgovoriti
- U putnoj infrastrukturi
- U povećanoj mogućnosti izvoza na tržište EU
- U zaštiti ljudskih prava

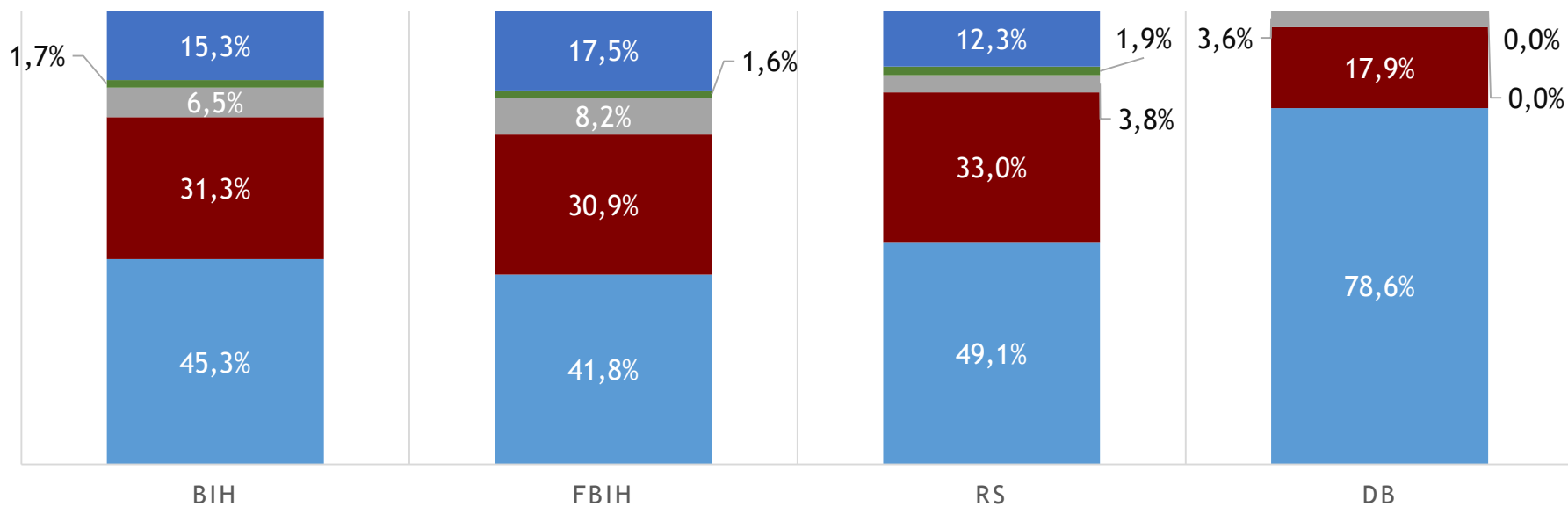
$N_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

Zdravstvo je oblast za koju građani najčešće ocjenjuju da je najviše napredovala uslijed napredovanja BiH u procesu evropskih integracija.

5. Da li Vam je poznato trenutno stanje procesa integrisanja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju?

- BiH pregovara o članstvu u EU
- BiH je podnijela zahtjev za članstvo
- BiH odgovara na upitnik Evropske komisije
- BiH je već postala kandidat za članstvo u EU
- Ne zna/odbija odgovoriti

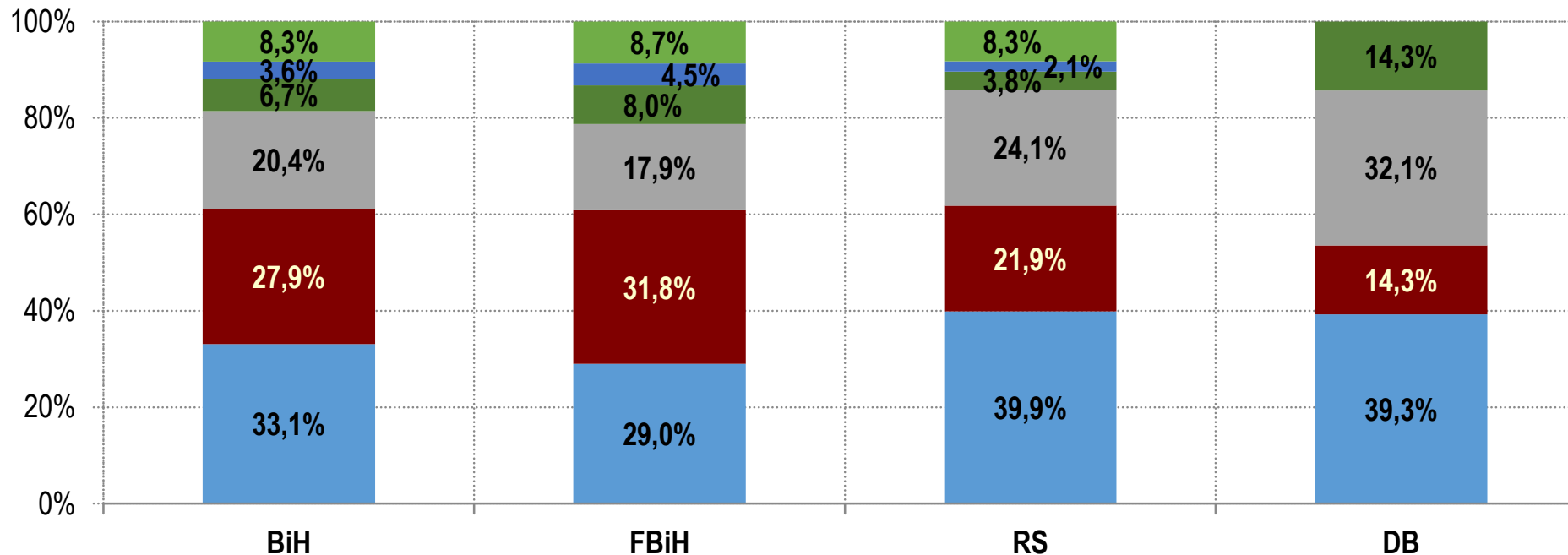
$N_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

Najveći dio građana smatra da BiH trenutno **pregovara o članstvu u EU**. Slijede oni koji smatraju da je BiH podnijela zahtjev za članstvo. Samo 6,5% ispitanih zna da BiH odgovara na upitnik Evropske komisije i oni su zastupljeniji u FBiH nego u RS.

6. Kakvo je vaše mišljenje o budućnosti EU?

- Ne zna/odbija odgovoriti
- EU će doživjeti svojevrsnu blokovsku podjelu
- EU će učvrstiti unutrašnje odnose i nastaviti sa proširenjem
- EU će odustati od zajedničke valute i nekih zajedničkih politika
- EU kao integracija neće opstati
- Ne razmišljam o budućnosti EU

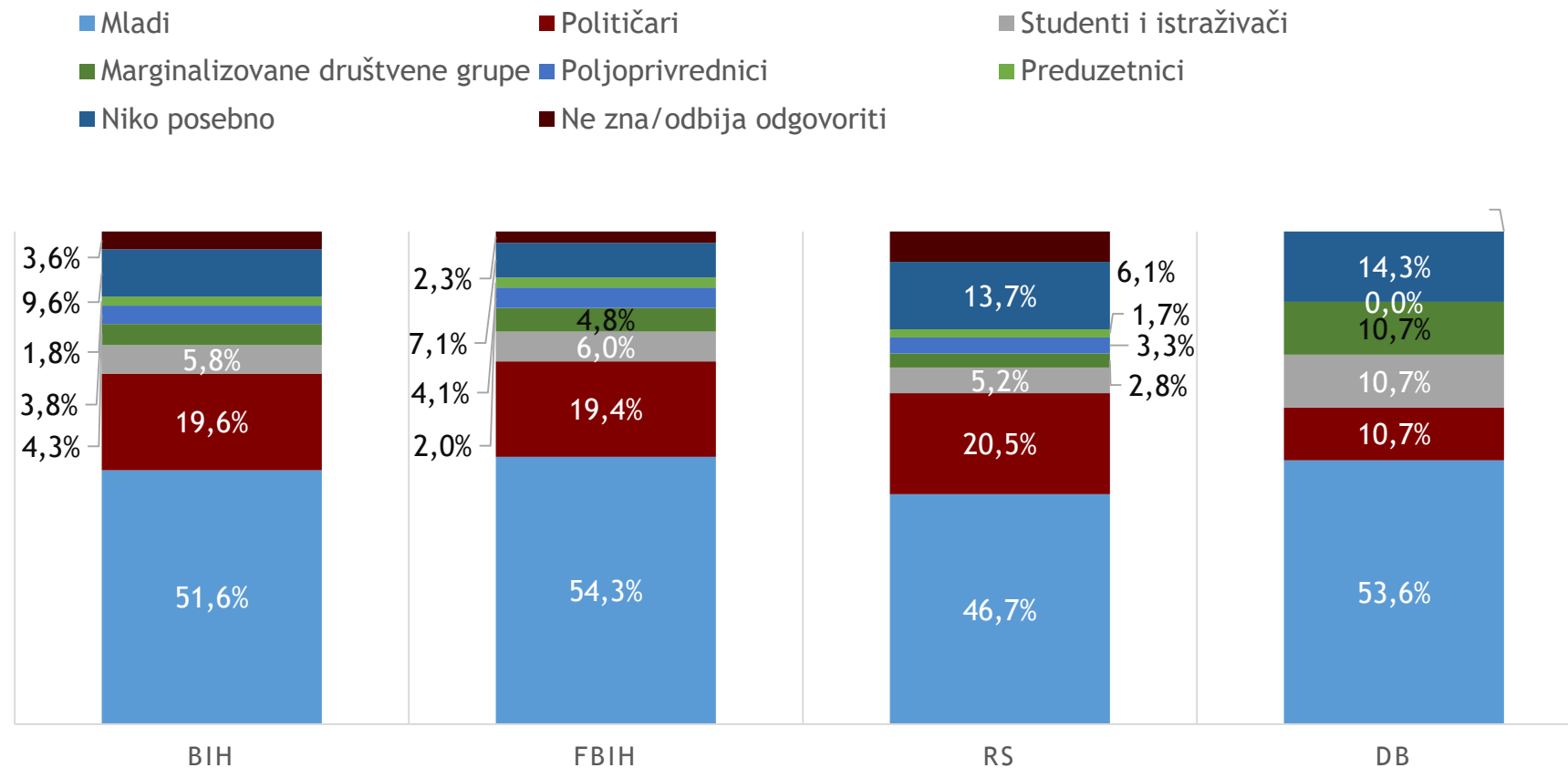

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

Trećina građana BiH ne razmišlja o budućnosti EU. Oni koji to čine, najčešće smatraju da će EU učvrstiti unutrašnje odnose i nastaviti sa proširenjem i oni su zastupljeniji u FBiH. Ali slijede oni koji smatraju da EU kao integracija neće opstati i oni su zastupljeniji u RS.

7. Koji bi dio društva, prema vašem mišljenju, imao najveću korist od ulaska BiH u EU?

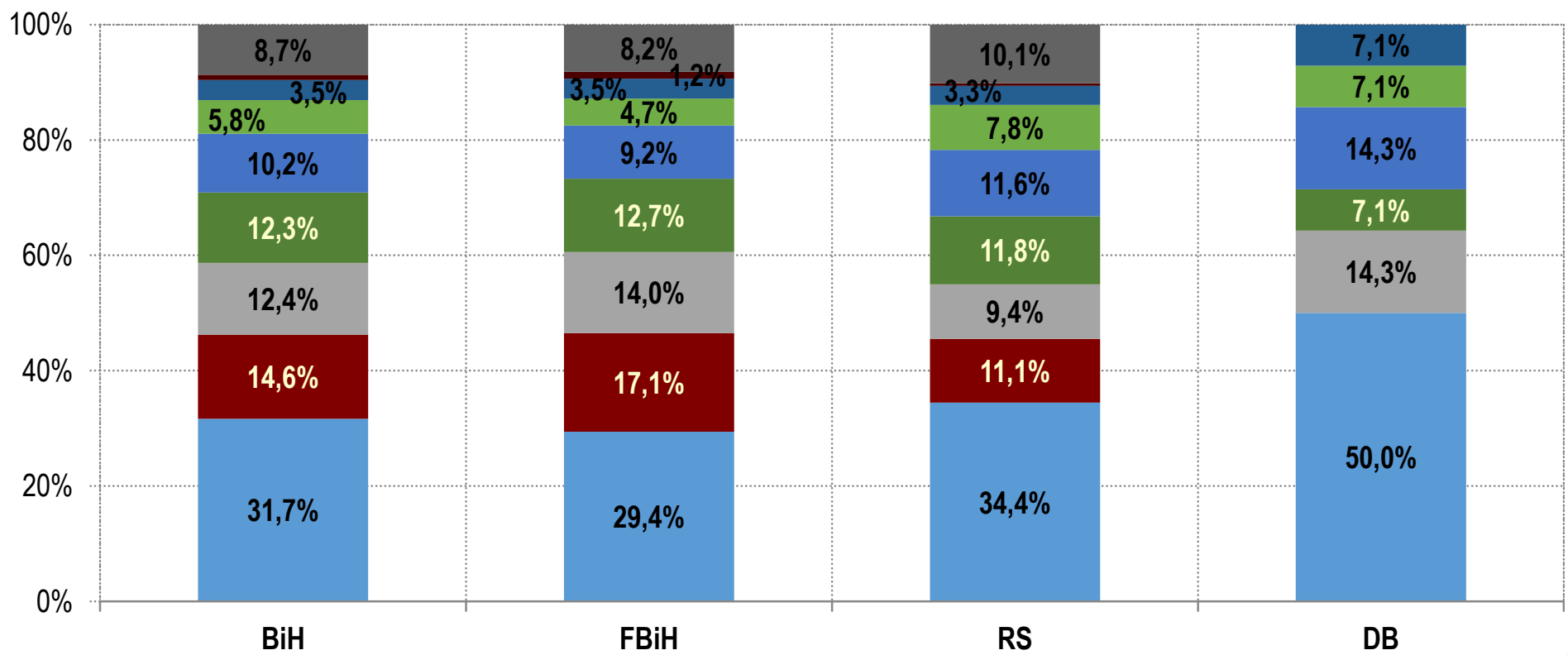
$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

Najveći dio građana iz svih dijelova BiH smatra da bi od ulaska BiH u EU najveću korist imali mladi. Ipak, ovaj odgovor zastupljeniji je u FBiH nego u RS.

8. Šta mislite da u najvećoj mjeri otežava integraciju naše zemlje u Evropsku uniju?

- Ne zna/Odbija odgovoriti
- Obimne reforme u svim sferama života
- Nedovoljno razumijevanje procesa
- Politizacija procesa integrisanja
- Nespremnost na promjene
- Nedostatak praktične opredijeljenosti za proces
- Trenutno stanje u Evropskoj uniji
- Politika uslovljavanja koju EU primjenjuje prema našoj zemlji
- Neispunjavanje preuzetih međunarodnih obaveza

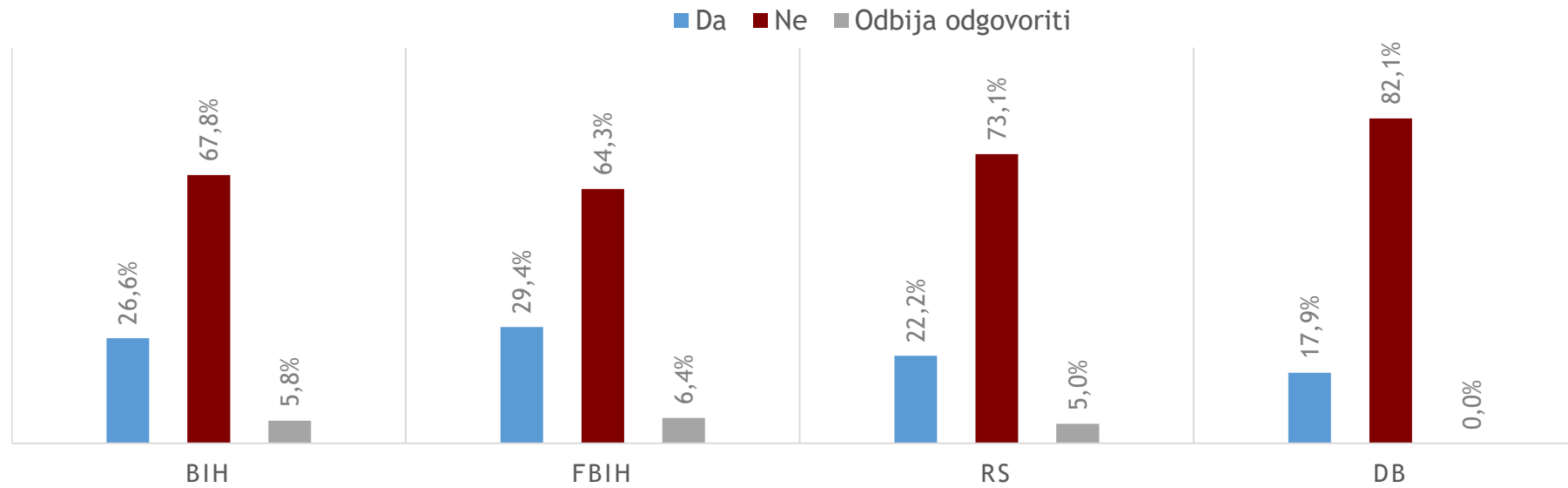

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

Nespremnost na promjene vidi se kao najveća prepreka integraciji BiH u EU.

9. Da li ste čuli za Direkciju za evropske integracije Vijeća ministara BiH?

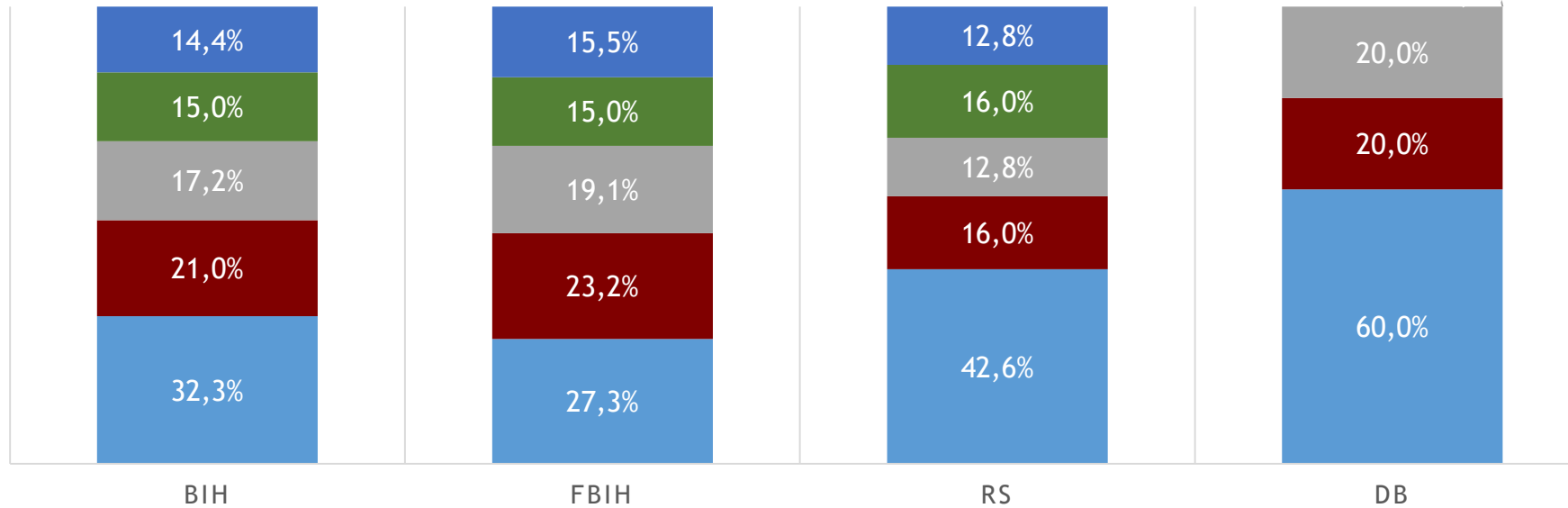
$n_{\text{BIH}}=1.200$, $n_{\text{FBiH}}=748$, $n_{\text{RS}}=424$, $n_{\text{DB}}=28$

Nešto više od četvrtine građana BiH je čulo za Direkciju za evropske integracije. Upoznatost je značajno viša u FBiH nego u RS.

10. Da li znate koja je uloga Direkcije za evropske integracije BiH?

- Ne zna/Ne želi odgovoriti
- Raspodjela finansijske pomoći EU korisnicima
- Koordinacija aktivnosti institucija u BiH na polju evropskih integracija
- Ispunjenje obaveza iz procesa integracije u EU
- Zastupanje interesa BiH u institucijama EU

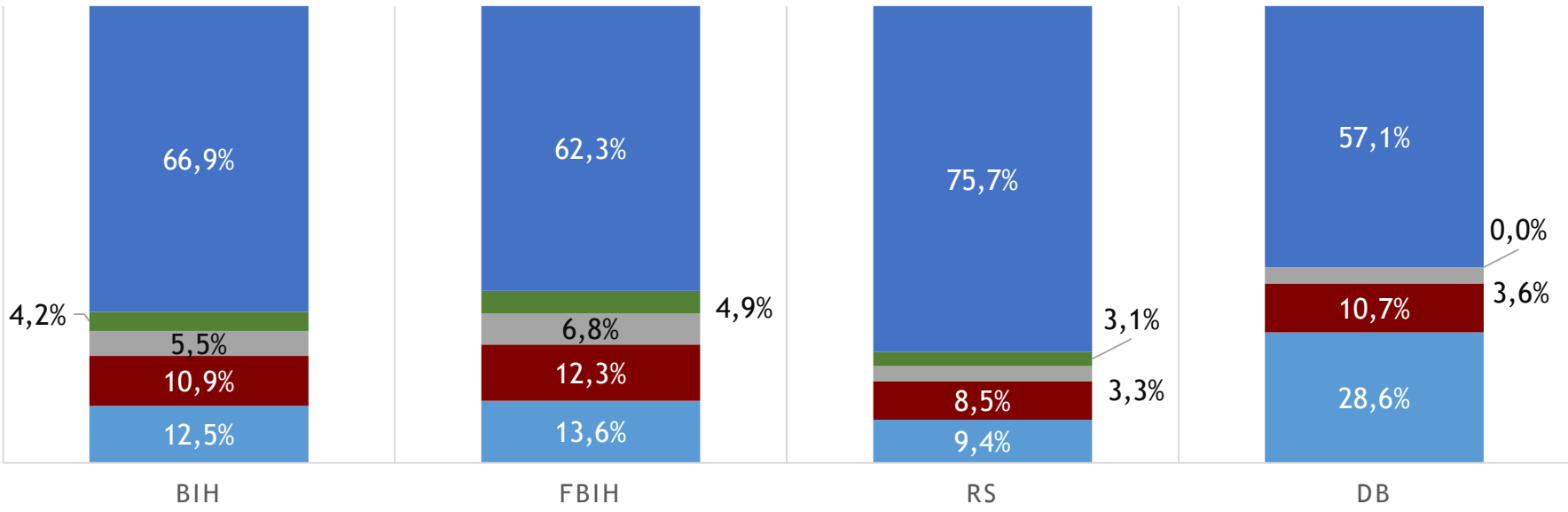
$n_{\text{BIH}}=319$, $n_{\text{FBiH}}=220$, $n_{\text{RS}}=94$, $n_{\text{DB}}=5$, ispitanici koji su čuli za DEI

Građani koji su čuli za DEI, najčešće smatraju da je zastupanje interesa BiH u institucijama EU njena uloga. Ovo mišljenje je zastupljenije u RS nego u FBiH.

11. Koje su teme u vezi sa procesom evropskih integracija u medijima predmet vašeg interesovanja?

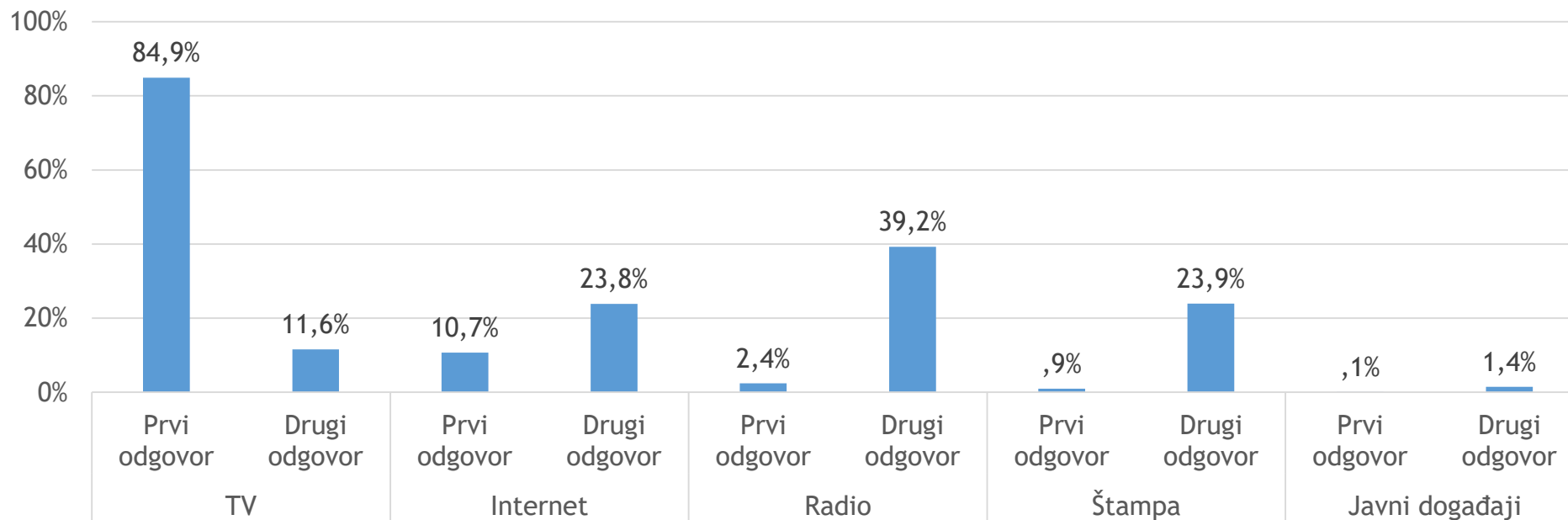
- Ne zna/Ne želi odgovoriti
- Aktivnosti u vezi sa ispunjenjem obaveza u procesu evropskih integracija
- Reforme u okviru procesa integrisanja
- Prednosti integracije u EU
- Mogućnost korištenja finansijske pomoći EU

$n_{BIH}=1.200, n_{FBiH}=748, n_{RS}=424, n_{DB}=28$

Dvije trećine građana BiH nisu znale/željele reći koje ih teme u vezi sa procesom evropskih integracija u medijima interesuju. Ovi građani zastupljeniji su u RS nego u FBiH.

12. Koja dva sredstva informiranja najviše koristite kada su u pitanju evropske integracije?

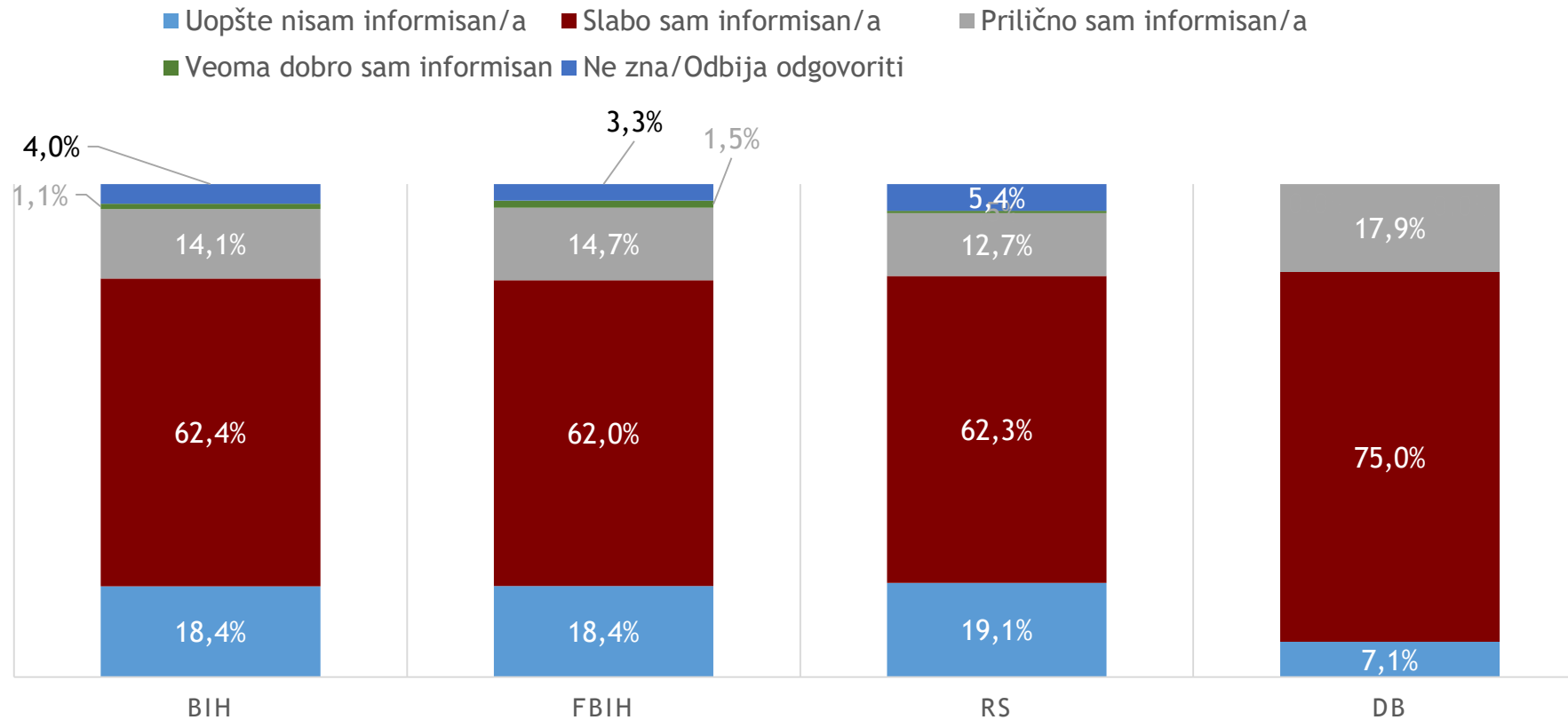

N_{BiH}=1.200

Građani BiH najčešće se po pitanju evropskih integracija informišu putem televizije. Uz nju se, kao drugi dopunski medij, najčešće koristi radio.

13. U kojoj mjeri ste informisani o pretpristupnoj pomoći Evropske unije?

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

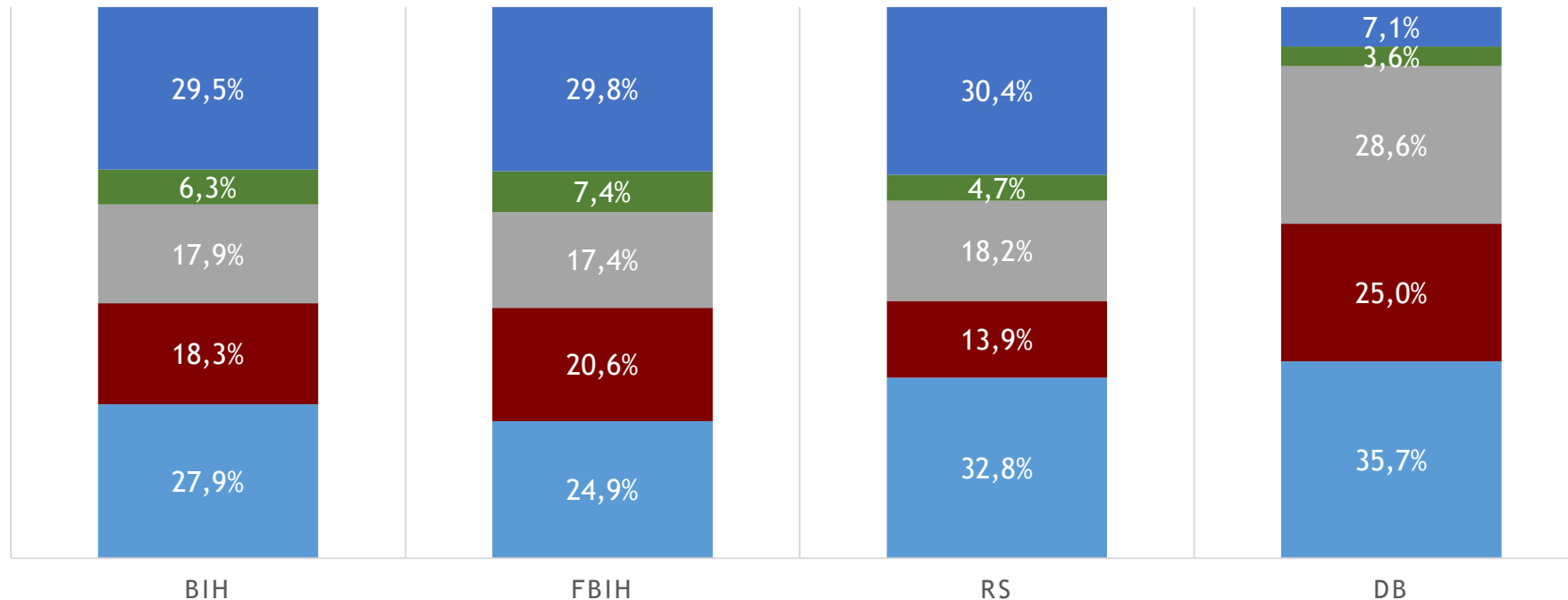
Građani BiH su najčešće slabo informisani o pretpristupnoj pomoći Evropske unije.

P14. O kojim temama u vezi sa finansijskom pomoći EU biste željeli da budete informisani?

- Ne interesuje mi ništa od ponuđenog
- O tome ko ima pravo koristiti sredstva EU i za koje svrhe
- O iznosima utrošenih sredstava i statusu projekata
- O konkretnim projektima u BiH koji su finansirani sredstvima
- O pravilima finansiranja

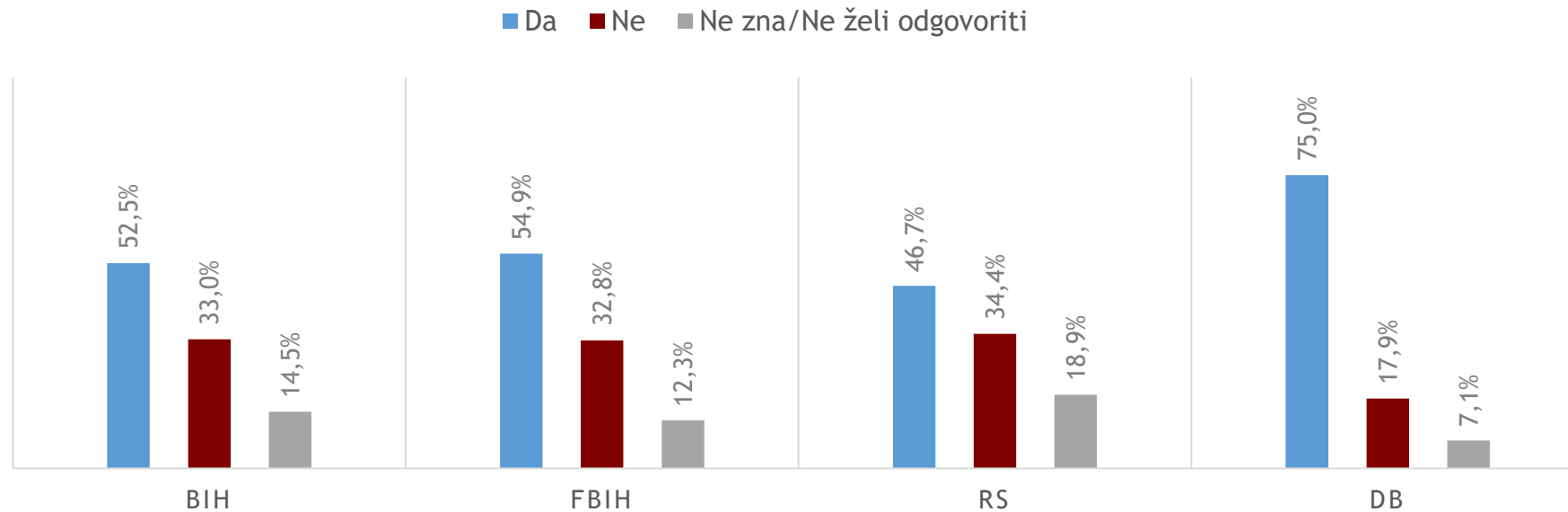

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBIH}=748$, $n_{RS}=424$, $n_{DB}=28$

Pravila finansiranja predstavljaju temu u vezi sa finansijskom pomoći EU za koju su građani BiH najčešće zainteresovani. Slijede konkretni projekti u BiH koji su finansirani sredstvima EU, te iznosi, u okviru njih, utrošenih sredstava i statusi projekata.

15. Po Vašem mišljenju, ima li evropski put Bosne i Hercegovine alternativu?

$n_{\text{BIH}}=1.200$, $n_{\text{FBiH}}=748$, $n_{\text{RS}}=424$, $n_{\text{DB}}=28$

Više od polovine građana BiH smatra da evropski put BiH ima alternativu. Ovo mišljenje značajno češće zastupaju građani DB i FBiH, nego građani RS.

**custom
concept**